

Københavns og Vartov Valgmenigheder

April 2023 Nr. 1

Liv er lys

Juledag: Johannes 1,1-14

”Livet var menneskers lys,” står der i evangelieteksten fra Johannesevangeliets begyndelse, den såkaldte Johannesprolog. Man skulle tro, at det var omvendt: ”Lyset var menneskers liv.” Det ville være lettere at forstå, for lys er jo bogstaveligt talt livgivende. Uden lys visner ikke blot planter, men også mennesker. I vintermørket længes man efter lyset: solrige dage og lyse nætter. For lys giver livskraft og livsmod. Af samme grund er lyset velsagtens det mest anvendte symbol overhovedet. Man kan helt glemme, at det ikke skal tages bogstaveligt, når man fx taler om oplysning, livsoplysning og folkeoplysning. Man kan se for sig, hvordan oplysning næsten virker fysisk på mennesker, for man ved selv, hvordan det føles at blive oplyst. Selv om det foregår i hovedet, kan det mærkes i kroppen og ses i ansigtet. Men også i overført forstand er lyset umiddelbart forståeligt. ”Mit hjertes lys og glæde,” siger en af røverne til Ronja Røverdatter i Astrid Lindgrens roman af samme navn. Det udtryk overtog min datter og jeg. ”Mit hjertes lys og glæde,”

sagde vi til hinanden (mest mig til hende). Udtrykket giver mærkeligt nok god mening. Hjertets lys giver lyst til at leve og giver mening i livet. Lyset viser vej, når det lyser op. Lyset giver retning, når man ser det. Lyset er menneskers liv.

Men der står: ”Livet var menneskers lys” i Johannesprologen. Det er mindre erfaringsnært, for livet er jo ikke altid lyst. Tværtimod indeholder ethvert liv mørke tider og mørke sider. Dagligt mindes vi om, at livet er forgængeligt. Hvor let det bringes i fare. Hvordan den ene eller anden virusvariant sætter samfundet i stå, fordi risikoen øges. Livet skal der tages vare på og værnes om, for det er skrøbeligt og sårbart. Straks bliver lyset atter metafor for livet. Livet er som en flamme i vinden. Livet kan være som et kort lys, der hurtigt slukkes. Hvordan kan livet være menneskers lys?

Den tekst, der siger det til os, er en af de dybeste i verdenslitteraturen. Den handler om alting. Om Gud, om verden, om

mennesket. På fjorten små vers får vi at vide, at Ordet var i begyndelsen, at han var hos Gud og var Gud; at alt blev til ved ham; og i ham var livet. Det liv var menneskers lys. Livet, der forbinder mennesker med alt levende, fordi det alt sammen har liv. Det liv kommer fra Gud. Vi er i kraft af livet indlejret i naturen, hvor vi deler vilkår med alt levende, fordi intet skylder sig selv sit liv. Ingen kan tage æren for at være levende. Livet er en gave. En gave fra Gud gennem hans Ord, siger evangelieteksten. Så kan heller ingen tage magten over livet. Hverken sit eget eller andres, for alt levende er forpligtet over for det liv, som det kun kan modtage. Det liv er menneskers lys. Det liv er lyset, der skinner i mørket, fordi det viser, at alt liv stammer fra Gud; og alt levende er hans skabning, så vi skal leve sammen i taknemmelighed over vores liv og forbundne med alle andres og alt andets liv. Det liv er menneskers lys, for det viser os, hvem vi i virkeligheden er. Vi er dem, der lever et liv, vi har fået skænket. Det er det, der er menneskelivet, derfor er livet menneskers lys. Ved det lys bliver vi oplyst, så vi kan se, hvem vi er.

Goethe ved det. Mennesket er ædelt, hjælpsomt og godt, siger han i et af de digte, DDR-borgerne kunne udenad. Og det adskiller mennesket fra alle andre væsener, som vi kender. Mennesket alene er nemlig i stand til at forholde sig til sit eget liv. Derfor er mennesket og kun det blandt alt det levende i universet taknemmeligt og forpligtet over for livet. Naturen er ufølelse og ufølsom. Den kender ikke medlidenhed. Den er gavmild og grusom på samme tid. Dyrene følger samvittighedsløst deres instinkter og gør, hvad der er muligt for dem. Mennesket alene, siger Goethe igen, kan det umulige. Mennesket kan vælge og dømme, vurdere og afveje. Ingen anden skabning kender forskel på godt og ondt, rigtigt og forkert, for alt andet lever blot det liv, der er givet. Kun mennesket kender til at handle ondt og vælge forkert. Kun mennesket kan være noget andet, end det er. Alt andet er, hvad det er, og kan ikke være andet. Det kan kun være sig selv. Mennesket skal blive sig selv. For mennesket er livet en opgave.

Derfor skinner lyset i mørket. For det er ikke givet, at livet fylder mennesket med taknemmelighed og forpligter det over for medmennesker og omverden. Måske er det snarere undtagelsen. For mennesket er i stand til at leve livet, som om det er dets eget; som om det selv har skabt livet. Når mennesket forstår sig selv som universets formål og misbruger naturen omkring sig. Når det beskytter sit eget liv på andres bekostning. Når det frasiger sig fællesskabet med andre mennesker, som det er forbundet med. Så opfører det sig, som om det selv er magten til at være til.

Helt paradoksalt bliver det, fordi det på den ene side bliver mere og mere tydeligt, at menneskelivet faktisk er forbundet med universet i et fælles liv. På den anden side oplever vi det kun som kriser. Klimakrisen viser os, at vi fysisk er afhængige af naturen. Coronakrisen viser, at vi kropsligt

står i forbindelse med mennesker over hele jorden. Flygtningekrisen viser, at vi økonomisk og socialt hænger sammen over kontinenter. Det paradoksale er, at kriserne viser forbindelsen mellem os, men at vi reagerer ved adskillelse. Som om kriserne ikke netop viser, at vores liv påvirkes af de andres levevilkår. Flygtningekriser er jo ikke kriser, fordi nogle flygter, men fordi nogle har grund til at flygte. Og den egentlige ulykke er tit, at der er nogle, der ikke kan flygte. Coronakrisen viser, at helbredssituationen over hele verden har betydning for os. Vi kan ikke være lige glade med, hvordan smitten udvikler sig andre steder. Klimakrisen afslører, at overforbrug har konsekvenser verden over. Produktionsforhold og energiforbrug på ethvert sted påvirker de fælles livsbetingelser på kloden. Mere end nogensinde ved vi, at vore liv er forbundne i et fælles liv med naturen og hinanden. Men vi oplever det som kriser, fordi vi vil helst ikke vide af det. Forbindelsen bliver til en forbandelse, fordi den minder om, at vi ikke selv er enerådende i vores eget liv. At vi er afhængige af hinanden. Når vi modsætter os det, isolerer os og forskanser os, formørkes livet.

Men lyset skinner i mørket, og livet er menneskers lys. For livet selv kommer ikke til sin ret i kriserne. Livet selv viser sig, når sammenhængen med naturen giver os livsstyrke og livskraft. Når dens skønhed oplader sindet, og kroppen får styrke af dens overflod. Livet selv er, når samhørigheden mellem mennesker giver os livsmod og livsfylde. Når vi opmuntres og opløftes i samværet med hinanden. Det er livet selv, for menneskelivet er lagt an på liv og lys, for det er Guds ord, der har skabt det. Mørket kommer, når vi ikke formår at leve livet, som det er. Når vi ikke vil acceptere at være skabt, men tror, at vi kan takke os selv for livet. Så formørkes det, for så lader vi ikke livet vise den, der har skabt det. Så er livet ikke menneskers

lys, der oplyser ethvert menneske. Så skal vi selv oplyse os, og så ser vi bare os selv.

Men Ordet blev kød. Det Ord, der er sammenhængen i alting, fordi alting blev til ved det og er liv i alt, hvad der er til. Det Ord, der er det liv, der er menneskers lys. Det Ord blev selv menneske og levede menneskelivet, som det er bestemt til. Gennem ham bliver det klart, at menneskelivet ikke blot er forbundet med naturen og andre mennesker. Menneskelivet er forbundet med dets skaber, så livet er lys og oplyser ethvert menneske ved at vise udover sig selv hen på skaberen uden for sig selv. Livet er menneskers lys. Da Ordet blev kød og levede i verden, blev det klart. Det var det liv, som Ordet levede, da det blev menneske i Jesus Kristus, et liv i hel og udelt forbindelse med faderen. Den forbindelse viste sig så stærk, at hans liv ikke lod sig formørke af mørke kræfter. End ikke døden kunne bryde forbindelsen til den Gud, som livet selv kom fra. Det fejrer vi i påsken.

Det liv er lys for mennesker i mørke. Det liv levede Jesus, da han levede som Guds søn på jorden. Hans liv var sandt guddommeligt og sandt menneskeligt. For det levedes i ubrudt forbindelse til Gud, der har skabt livet; og i fuld overensstemmelse med den mening, som er nedlagt i det. I det liv ser vi Guds herlighed.

I julen fejrer vi, at det ikke er et ophøjet ideal eller forbeholdt særligt uddannede eksperter, men at det kom til syne i et sårbart menneskebarn, som var Guds barn; så det kan leves af alle menneskebørn. De kan leve livet i samhørighed med alt andet levende og i ubrudt forbindelse med Gud, og dermed bliver de Guds børn, der er oplyst af det liv, som Gud lader skinne for os. For livet er menneskers lys.

DDS 99 – 100 – 114 – 105 – 125 – 118

Formandsberetning 2022

Københavns Valgmenighed

Medlemskredsen

I løbet af året er seks voksne personer og tre børn udmeldt. Fem voksne personer er indmeldt, og et barn er blevet døbt. Menigheden består nu af 56 medlemmer.

Den 12. oktober 2022 døde vort mangeårige medlem Kirsten Birkedal Liengaard. Bisættelsen fandt sted den 27. oktober. Et helt liv levet i den grundtvigske verden er forbi. Vi er mange, der mindes Kirsten med taknemmelighed.

Lad os mindes og ære Kirsten med et øjeblikks stilhed.

Årets gang

I foråret indgik menigheden et samarbejde med Folkekirkens Skoletjeneste på Frederiksberg. Vi stillede mod betaling kirken til rådighed for teaterforestillinger med skuespilleren Jesper LaCour Andersen. Forestillingen blev opført for en lang række skoleklasser på Frederiksberg, der dermed også fik en oplevelse af Immanuelskirken. Menighederne fik lejlighed til at overvære den sidste forestilling den 10. juni. Det var en storartet oplevelse.

Om eftermiddagen 2. påskedag åbnede vi for anden gang kirken for en påskevandring arrangeret af Frederiksberg Provsti. Der var stor interesse for at besøge os, og vi fik selv en god dag. Vi er derfor også med i år.

De sjællandske valgmenigheders efterårsmøde afholdtes af Vartov- og Københavns Valgmenigheder. Dagen indledtes med gudstjeneste i Immanuelskirken, derefter vandring til en café på Rosenørns Allé, hvor vi fik en udmærket frokost. Vel tilbage i kirken fik vi et glimrende foredrag af vores forhenværende kirketjener, cand. theol. Rasmus Jensen om det grundtvigske præg i dansk skønvirke, som er så smukt repræsenteret i vores kirke. Tak til alle fra de to menigheder, som var med til at lave en god dag.

Den 16. november afholdt vores organist Kristian Olesen og mezzosopranen Anna Caroline Olesen en særdeles vellykket koncert med musik af Charles Villiers Stanford og Johannes Brahms. Dertil fik vi et par små stykker med tekster af hhv. Grundtvig og Birkedal, og aldeles betagende melodier af Laub.

D. 23. maj var menigheden sammen med Vartov Valgmenighed på udflugt til Sorø, hvor vi besøgte vores tidligere præst Niels Grønkjær og hans kone Ida Jessen. Vi takker værtsparret for en god eftermiddag med forplejning og foredrag.

Desuden er der i samarbejde med Vartov Valgmenighed afholdt menighedsmøder og et introduktionsmøde for nye medlemmer.

Økonomi

Den store reovering af kirketårnet, som endnu ikke er afsluttet, kommer til at gøre et markant indhug i menighedens formue, herunder den gældende deklaration om menighedens benyttelse af tårnet, samt pligt til delvis betaling af reparationsarbejder herpå.

Vi har ikke endnu fået den eksakte udgift, men det ser ud til, at menighedens andel af udgiften andrager et beløb i overkanten af 450.000,-. Projektet ventes at være færdigt engang i marts eller april.

Vi har opnået tilsagn om fondsmidler på kr. 200.000,-, og kr. 200.000,- er pt. betalt a conto ud af midler fra realiserede papirer.

I øvrigt har vi ikke haft større ekstra udgifter udover de usædvanlige pristigninger, og vi forventer en tildeling i år af driftsmidler fra Slots- og Kulturstyrelsen i omegnen af kr. 50.000,-.

Som følge af, at SKAT har ændret praksis for skattefradrag for medlemsbidrag, er vi nødt til at gennemføre ændringer i menighedens vedtægter. Vores forretnings-

fører har lagt et grundigt arbejde i at opstille forslag til drøftelse og forhåbentlig vedtagelse her under årsmødet.

Praktiske forhold

Taget: Vi har ikke kunnet skaffe de meget specielle tagskifre til kirken, så jeg har forespurgt hos kommunens byggerådgiver ved renoveringsarbejdet på tårnet, om vi kan få leveret nogle sten, når de alligevel skal indkøbe. Nu har de fået den første leverance, og jeg har lånt en enkelt sten for at se om de passer på kirken. Det gør de, så vi vil kunne indkøbe sten ad denne vej.

Tagrederne: Der har været overløb fra tagrenden på kirkens nordside. Muren har været fugtig, og kalken indvendigt skaller af i større flager. Vi entreerede derfor med et mindre firma, som udfører inspektion og rensning af tagreder med udstyr, som betjenes fra terræn. De filmede og sugede renderne hele vejen rundt, og vi kunne konstatere, at årsagen til overløbet var blade og kviste ved et nedløb.

Menighedens fremtid og menighedsrådet

Som man måske vil huske, havde vi i perioden før sidste årsmøde drøftelser med provsten om vores fremtid og om et evt. samarbejde om brug af kirken, i fald menigheden ikke viser sig at kunne overleve. Der har ikke været udvikling i denne sag i det forløbne år. Økonomien tillader, at vi kan leve nogen tid endnu.

Det er nu næsten et år siden, at jeg meddelte, at jeg stopper som formand ved dette årsmøde.

Det afgørende spørgsmål er derfor at få et nyt menighedsråd med et tilstrækkeligt antal medlemmer. Der skal være mellem 5 og 7. Vores opfordring til medlemmerne om at pege på nye kandidater til rådet har ikke båret mange frugter. Lige nu tror jeg alligevel på, at vi i dag kan finde nye medlemmer til rådet, så vi kan eksistere i tiden, der kommer.

Der vil til stadighed være ting af praktisk karakter, som skal varetages. I hvert fald en del af disse opgaver vil fortsat ligge hos mig, i det omfang det kommende menighedsråd ønsker.

Tak

Tak til jer i menighedsrådet for samarbejdet i de 12 forgangne år. Vi har haft mange forskelligartede opgaver at løse, og jeg har til tider haft tilbøjelighed til nervøse trækninger. Men vi fandt stort set vej igennem, så vi kunne forsvare det.

Det har været en særlig fornøjelse at samarbejde med vores kirketjener Margrethe Tougaard Møller, som altid dygtigt har forvaltet sine opgaver. Lige nu glæder vi os over, at vi har Margrethes søster Kirstine som afløser, - og så tager hun sig derudover også af rengøringen. Tak for det!

Tak til vores præst Jesper Tang Nielsen for mange gode initiativer. Deraf vil jeg blot nævne møderne for nyttilkomne medlemmer, de fine klummer i lokalbladet på Frederiksberg og dertil påskelørdags aftengudstjeneste.

Tak til vores organist Kristian Olesen for prægtigt spil ved gudstjenesterne og ikke mindst ved koncerten i november. Anna Caroline Olesen skal i denne forbindelse også have en stor tak for den fine sang.

Tak for ordet.

Klaus Skovsted

Tilføjelse

Ved årsmødet d. 8. marts 2023 udtrådte Klaus Skovsted, Annelise Thomsen og Hanne Bistrup af menighedsrådet. Doris Ottesen, Kåre Nielsen og Hanne Hilmer blev valgt som ordinære medlemmer. Sanne Hjorth Johansen blev valgt som suppleant. Dermed er rådet fuldtalligt og kan fortsætte arbejdet. Menighedsrådet konstitueres på første møde.

Konfirmation 2024

Konfirmationsforberedelsen begynder i ugen efter skolernes efterårsferie og foregår onsdag eftermiddag kl. 15.30. Forældre bedes henvende sig til Jesper Tang Nielsen for tilmelding, gerne inden udgangen af maj. Konfirmationen er planlagt til d. 21. april 2024. Der er introduktionsmøde for forældre og konfirmander efter gudstjenesten *søndag d. 24. september*.

Velkomstarrangement for nye medlemmer

Nye medlemmer inviteres til introduktionsmøde *mandag d. 15. maj kl. 17.00*. Der vil være korte oplæg om menighederne. Invitation udsendes særskilt.

Påskelørdag

Der er en gammel tradition for at holde sig vågen med lovsang og bøn natten til påskedag. I stedet for dette mødtes vi sidste år til aftengudstjeneste påskelørdag. Det vil vi også gøre i år *d. 8. april kl. 17 i Vartov Kirke*. Vi vil synge salmerne til denne særlige dag og høre hele passionshistorien efter et af evangelierne. Vi håber, at dette nye initiativ kan blive en god del af påskefesten.

Årsmøde i Foreningen af Grundtvigske Fri- og Valgmenigheder

Lørdag d. 20 – søndag d. 21. maj arrangerer Norddjursland Valgmenighed årsmødet i Vivild. Der er generalforsamling og program med foredrag og middag på Vivild Gymnastik- og Idrætsefterskole om lørdagen. Søndag er der gudstjeneste i Vejlbj Kirke med efterfølgende foredrag om kirken og afsluttende frokost på Allingåbro Hotel. Udførligt program kan findes på hjemmesiden. Pris 650,- for forplejning og program. Der er begrænsede muligheder for overnatning på efterskolen for 200,-. Se nærmere på hjemmesiden. Tilmelding senest d. 16. april på mail til Jesper Tang Nielsen. (jtn@kvvv.dk).

Tak til Klaus Skovsted

Som det fremgår andetsteds i dette blad, fratrådte Klaus Skovsted ved Københavns Valgmenigheds årsmøde som formand for menighedsrådet. Der er grund til at sige hjertelig tak for hans samvittighedsfulde arbejde for menigheden. Klaus har med godt humør og stor arbejdsindsats taget sig af stort og småt i menighedens liv. Først og fremmest har det ligget ham på sinde, at Immanuelskirken skulle være rammen om et levende menighedsfællesskab. Derfor har han udvist lige grad af omsorg for kirken og dens medlemmer. Det skylder vi ham tak for.

På menighedens vegne Jesper Tang Nielsen

Vedtægtsændring Københavns Valgmenighed

Ved årsmødet d. 8. marts 2023 gennemførte Københavns Valgmenighed vedtægtsændring i henhold til Skattestyrelsens nye praksis. Vedtægten kan ses på hjemmeside www.kvvv.dk under ”Om – Københavns Valgmenighed – vedtægter”.

*Ejvind Lymning, forretningsfører,
Københavns Valgmenighed*

Vedtægtsændring Vartov Valgmenighed

Vartov Valgmenighed har som foreskrevet i vedtægterne afholdt to menigheds møder d. 6. februar og d. 6. marts 2023 for at ændre vedtægterne i lyset af, at Skattestyrelsen har konstateret, at mange menigheder ikke i deres vedtægter lever op til gældende lovgivning.

Ændringerne blev vedtaget ved begge møder med mere end 2/3 flertal. Den nye vedtægt er vedlagt nærværende udsendelse og kan læses på hjemmesiden www.kvvv.dk under ”Om – Vartov Valgmenighed – vedtægter”

*Marianne Knudsen, formand,
Vartov Valgmenighed*

Kalender

Lørdag 8. april kl. 17.00
Aftengudstjeneste i Vartov kirke

Mandag 15. maj kl. 17.00
Velkomstmøde for nye medlemmer i
menighedssalen

Lørdag 20. – søndag 21. maj
Årsmøde i Foreningen for
Grundtvigske Fri- og Valgmenigheder

Kirkelige handlinger i juli

I juli måned afholdes der ikke gudstjeneste i kirkerne, men de er naturligvis åbne for kirkelige handlinger, fx bisættelse. I dette tilfælde kontaktes præsten eller en af formændene for menighederne, som vil sørge for, at den pågældende handling kan foretages.

Københavns Valgmenigheds menighedhedsråd

I sit møde d. 16. marts 2023 konstituerede rådet sig med Doris Ottesen som formand, Margrethe Nielsen som næstformand og Ejvind Lynning som forretningsfører.

Adresser

Præst: Jesper Tang Nielsen
Løngangsstræde 24,2., 1468 København K, tlf. 24 94 26 28
e-mail: jtn@kvvv.dk - hjemmeside: www.kvvv.dk

Københavns Valgmenighed

Formand:
Doris Ottesen,
Køjevænget 62, 2791 Dragør
Tlf. 26 83 46 42

Forretningsfører:
Ejvind Lynning
Maglestien 10, 2860 Søborg
Tlf.: 39 69 82 53 / 23 96 86 24
Bank: 2191 - 6897622120

Kirketjener:
Margrethe Tougaard Møller
Krogerupgade 55, 1.th, c/o Mikkel Jensen,
2200 København N
Tlf. 22 95 49 75

Organist:
Kristian Olesen
Stationsvej 1a, 4320 Lejre
Tlf. 20 76 07 32

Vartov Valgmenighed

Formand:
Marianne Knudsen
Nordre Fasanvej 92, st.th., 2000 Frederiksberg
Tlf. 60 76 81 18

Forretningsfører:
Niels Mattsson Johansen
Lysefjordsgade 10, 4tv, lejl. 2, 2300 København S
Tlf. 23 23 57 01
forf@kvvv.dk

Kirketjener:
Emil Nygård Johansen
Tagensvej 15, 2200 København N
Tlf. 26 37 48 54

Organist:
Kristian Olesen
Stationsvej 1a, 4320 Lejre
Tlf. 20 76 07 32

Valgmenighedernes hjemmeside er www.kvvv.dk

Bladets redaktion:
Jesper Tang Nielsen (ansvarshavende), Lilly Wiberg, Gudrun Haastrup
Forsidevignet: Peter Hentze

Afsender:

Københavns og Vartov
Valgmenigheder
Longangstræde 24, 2.
1468 København K

Gudstjenester i Vartov Kirke og Immanuelskirken*

Hvor intet andet er anført, varetages gudstjenesten af Jesper Tang Nielsen.

2. april (Palmesøndag)

Immanuelskirken kl. 10.00

6. april (Skertorsdag)

Vartov Kirke kl. 10.00

7. april (Langfredag)

Immanuelskirken kl. 10.00

8. april (Påskelørdag)

Vartov kl. 17.00
Aftensang

9. april (Påskedag)

Vartov Kirke kl. 10.00

10. april (2. påskedag)

Immanuelskirken kl. 10.00

16. april (1. søndag efter påske)

Vartov Kirke kl. 10.00
Immanuelskirken kl. 16.00

23. april (2. søndag efter påske)

Vartov Kirke kl. 10.00
Konfirmation

30. april (3. søndag efter påske)

Immanuelskirken kl. 10.00

5. maj (Bededag)

Ingen gudstjeneste

7. maj (4. søndag efter påske)

Vartov Kirke kl. 10.00
v/Doris Ottesen

14. maj (5. søndag efter påske)

Immanuelskirken kl. 10.00
Vartov Kirke kl. 16.00

18. maj (Kristi Himmelfarts dag)

Vartov Kirke kl. 10.00

21. maj (6. søndag efter påske)

Ingen gudstjeneste.
Årsmøde i Foreningen af Grundtvigske
Fri- og Valgmenigheder

28. maj (Pinsedag)

Immanuelskirken kl. 10.00

29. maj (2. pinsedag)

Vartov Kirke kl. 10.00

4. juni (Trinitatis søndag)

Vartov Kirke kl. 10.00
Immanuelskirken kl. 16.00

11. juni (1. søndag efter trinitatis)

Vartov Kirke kl. 10.00

18. juni (2. søndag efter trinitatis)

Immanuelskirken kl. 10.00

25. juni (3. søndag efter trinitatis)

Vartov Kirke kl. 10.00

Ingen gudstjenester i juli

6. august (9. søndag efter trinitatis)

Vartov Kirke kl. 10.00

*Immanuelskirken ligger på Forhåbningsholms Allé 20, Frederiksberg.